

ПЕДАГОГІЧНИЙ
МУЗЕЙ
УКРАЇНИ

АДАПТИВНІСТЬ ЯК СПОСІБ АКТУАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО у сучасному музейному і бібліотечному просторі

Олександр Міхно

доктор педагогічних наук, директор Педагогічного музею України

Вихідне питання

**Чи достатньо
сьогодні просто
зберігати книги,
фотографії,
рукописи
Сухомлинського?**

**ТВОРЧИЙ СПАДОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО
У ФОНДАХ ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ**

Зберігання — умова існування музею. Але впливати на суспільство музей починає тоді, коли дає спадщині можливість говорити із сучасником.

Адаптивний потенціал —

інституційна здатність чути сучасника і знаходити для нього шлях до спадщини, зберігаючи при цьому її глибину і складність

В. Сухомлинський як педагог, який «працює» із сучасністю

Дитина як особистість

Повага до внутрішнього світу

Розвиток творчості

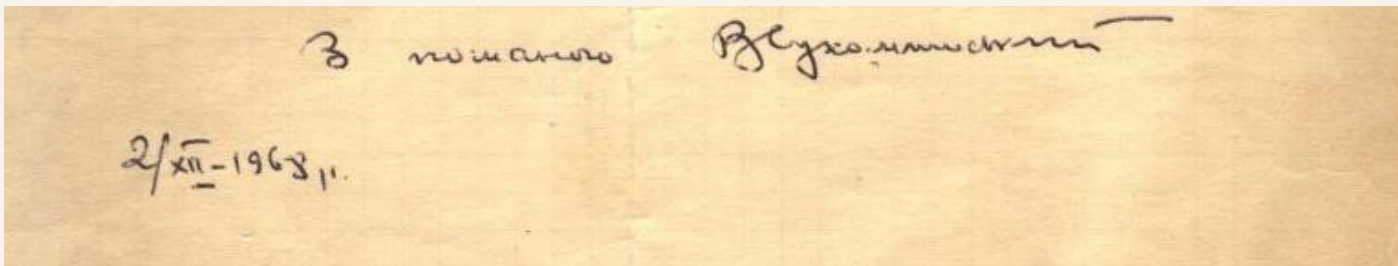
Навчання через досвід і спостереження

Роль слова і книги

Емоційний комфорт дитини

Школа як простір людського розвитку

Значення природи

Спадщина, яку можна не лише зберігати, а й застосовувати

Один фонд — різні способи комунікації

Аудиторія	Форма роботи
Дослідник	оригінальний документ, рідкісне видання
Вчитель	методична ідея для застосування на уроці
Студент	цифрова колекція, добірка джерел, онлайн-ресурс
Школяр	інтерактивна історія, відео, гра, квест
Батьки	відповідь: «Що з ідей Сухомлинського допоможе мені сьогодні?»

Фонд той самий. Змінюється спосіб комунікації з ним.

Музейний простір як простір діалогу

Традиційні формати

виставки, освітні
програми, публічні лекції,
дискусії, музейні заняття
для дітей та педагогів

Цифрові формати

віртуальні експозиції,
цифрові колекції,
мультимедійні матеріали,
онлайн-програми, QR-
доступ

Інтерактив

«Якою має бути школа, у
якій дитина хоче
навчатися?» Відвідувач —
активний учасник, а не
спостерігач

Бібліотека як простір доступу до педагогічної спадщини

Недостатньо просто мати книжку на полиці. Необхідно зробити її **видимою, доступною та цікавою**.

Форми роботи: тематичні виставки, бібліографічні огляди, цифрові колекції, електронні каталоги, оцифровані видання, рекомендаційні добірки, подкасти, читацькі клуби, онлайн-презентації.

Цифровізація розширює присутність: оцифроване видання Сухомлинського стає доступним учителю в маленькій громаді, студенту в іншому місті, досліднику за кордоном, батькам, які шукають відповіді.

Цифровий простір розширює територію присутності музею і бібліотеки — не замінюючи їх.

Музей + бібліотека: разом сильніші

Музей

- ▶ предмет
- ▶ образ
- ▶ документ
- ▶ матеріальне свідчення

*Один експонат → точка входу
у великий інформаційний простір*

Бібліотека

- ▶ текст
- ▶ книга
- ▶ бібліографічний контекст
- ▶ цифровий доступ через QR

Кожен обирає глибину занурення самотійно

Адаптивність і відповідальність за зміст

Оригінальний документ

+

сучасний спосіб представлення

Книга

+

цифровий доступ до неї

Експонат

+

можливість діалогу

Історія

+

питання до сучасності

Адаптивність — мистецтво зробити глибину доступною, не жертвуючи нею

Спадщина В. Сухомлинського як «міст» між поколіннями

«Які ідеї Сухомлинського ви вважаєте актуальними для школи XXI століття?»

«Що з педагогічної спадщини залишилося незмінно важливим у вашій практиці?»

Завдання музею і бібліотеки — створити умови для діалогу між людьми різного покоління та досвіду

**Спадщина Сухомлинського перестає бути лише частиною історії
педагогіки.**

Вона стає живим ресурсом для осмислення сучасної освіти.

Головне завдання музею та бібліотеки сьогодні:

**створювати умови для нового прочитання спадщини кожним
наступним поколінням**

Дякую за увагу